

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staathealtoje

Retningslinjer for skjønnstildelingen i Trøndelag

Sist oppdatert: 28. april 2026

Innhold

1. Bakgrunn.....	3
2. Viktige tidspunkter	3
3. Kompensasjonsskjønn (utgiftskrevende forhold).....	4
3.1 Særskilte forhold for kommunene samlet.....	4
3.2 Særskilte forhold i enkeltkommuner	6
3.3 Uforutsette og ekstraordinære utfordringer eller hendelser	6
4. Prosjektskjønnsmidler – fornying og innovasjon.....	8
4.1 Fellesløft – prioriterte områder for prosjektskjønn	8
4.2 Krav til tildeling av prosjektskjønnsmidler.....	10
4.3 Vurdering av søknader	11
4.4 Innsending av søknad og søknadsfrist	11
4.5 Dokumentasjon og rapportering.....	12
5. Kommuner i økonomisk ubalanse	13
6. Tildeling og utbetaling.....	14

1. Bakgrunn

Skjønnsmidler skal kun gå til kommuner. Formålet med skjønnsmidler er å kompensere kommuner for lokale forhold som ikke fanges opp i inntektssystemet og gjennom andre faste tilskuddsordninger, samt å bidra til utvikling og innovasjon i kommunene.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) fastsetter den fylkesvise fordelingen av skjønnsstilskuddet. Statsforvalteren har ansvaret for årlig å fordele skjønnsstilskuddet mellom kommunene, basert på kjennskap til forholdene i den enkelte kommune. Tildelingen skal skje i dialog med kommunene, og det skal gjøres reelle vurderinger av behov for tilskudd fra år til år. Tildeling av skjønnsstilskudd skal være i henhold til formålet, [KDDs retningslinjer](#) for skjønnsfordelingen, og brev fra KDD om den fylkesvise fordelingen av skjønnsstilskuddet.

For å sikre tydelighet og forutsigbarhet om fordelingen, har vi i dialog med kommunene kommet fram til hvilke prinsipper og prosesser som skal legges til grunn for fordelingen i Trøndelag. Sammen med retningslinjene fra KDD og dialog med kommunene, setter dette rammen for våre lokale retningslinjer. De lokale retningslinjene oppdateres årlig.

Statsforvalteren i Trøndelag deler skjønnsstilskuddet inn i to hovedkategorier:

Kompensasjonsskjønn, som er begrunnet ut fra at midlene skal fange opp utgiftskrevende forhold som ikke i tilstrekkelig grad er fanget opp i inntektssystemet og andre faste tilskuddsordninger.

Prosjektskjønn, som er begrunnet i at midlene skal bidra til utvikling og innovasjon. Det omfatter innovasjonsprosjekter i enkeltkommuner/samarbeid og «fellesløft» for fylket for å møte felles utfordringer.

2. Viktige tidspunkter

Etter ønske fra kommunene er det lagt vekt på at prosesser rundt skjønnsfordelingen skal tilpasses kommunenes årshjul på økonomiområdet. Tabellen nedenfor viser søknadsfrister og sentrale tidspunkt for skjønntildeling i Trøndelag.

Mai	Rapporteringsfrist: Ressurskrevende tjenester 67+ (68 og 69 år). Fristen for rapporteringen er i utgangspunktet sammenfallende med Helsedirektoratets rapporteringsfrist, dvs 4. mai for 2026
Mai	Framleggelse av kommuneproposisjonen med eventuelle føringer for skjønntildelingen
1. juni	Rapporteringsfrist: Prosjektskjønn for foregående år
Ca 20. juni	Søknadsfrist: Prosjektskjønn for påfølgende år
1. september	Søknadsfrist: Særskilte forhold og uforutsette hendelser i inneværende år
Oktober	Tildeling (ved framleggelse av forslag til statsbudsjett): Kompensasjonsskjønn og prosjektskjønn for påfølgende år og tilbakeholdte midler for inneværende år

3. Kompensasjonsskjønn (utgiftskrevende forhold)

KDD har i sine retningslinjer gitt følgende føringer for tildeling av skjønnstilskudd knyttet til utgiftskrevende forhold:

«Statsforvalteren kan i skjønnstildelingen ta hensyn til utgiftskrevende forhold. Dette skal være utgiftskrevende forhold av betydning og være forhold som kommunene ikke kan påvirke selv. Dette kan være forhold av uforutsett, midlertidig eller mer langvarig karakter. Dersom skjønnstilskuddet gis til kommuner som har midlertidige problemer, bør tildelingen være kortvarig. Dette innebærer at skjønnstilskuddet avvikles når den opprinnelige årsaken til tildelingen ikke lenger er til stede. I den utstrekning skjønnstilskuddet gis til kommuner som har problemer av mer langvarig karakter, vil det være rimelig at det er en kontinuitet i skjønnstildelingen, men behovet må likevel vurderes som reelt i de årlige tildelingene.»

Ved tildeling av skjønnsmidler skal statsforvalteren gjøre en helhetlig vurdering av kommunens økonomi og behov. Behov for skjønnsmidler bør vurderes opp mot kommunens økonomi som helhet, og ikke kun på grunnlag av enkeltstående saker eller økonomien i 2 enkeltsektorer.»

I våre lokale retningslinjer for skjønnstildelingen deler vi kompensasjonsskjønnet i tre underkategorier:

- Særskilte forhold for kommunene samlet
- Særskilte forhold i enkeltkommuner
- Uforutsette og ekstraordinære utfordringer eller hendelser

3.1 Særskilte forhold for kommunene samlet

I dialog med kommunene gjennom KS kommunedirektørutvalg, fylkeskommunen og øvrig regional stat, kartlegges det årlig hvilke områder/forhold som oppleves som særlig krevende for kommunene i fylket samlet sett, og som bør vurderes/prioriteres for kompensasjonsskjønn eller prosjektskjønn. Med bakgrunn i kunnskap om fylket og tilgjengelig ramme, gjør Statsforvalteren en vurdering av hvilke områder/forhold som skal prioriteres og på hvilken måte. Selv om det årlig gjøres en vurdering av hvilke forhold som skal prioriteres, tas det også hensyn til kontinuitet og forutsigbarhet, som er høyt vektet fra kommunenes side. KDD kan i tillegg gi direkte føringer på forhold som bør vurderes for tildeling.

For perioden 2026-2027 tildeles kompensasjonsskjønn med bakgrunn i fire særskilte forhold for kommunene samlet.

- **Høy belastning ressurskrevende tjenester**

Statsforvalteren i Trøndelag tildeler skjønnsmidler til kommuner som har særlig høye utgifter til ressurskrevende tjenester. For å identifisere kommuner med særskilte utgiftsbehov, tar vi utgangspunkt i kommunenes egenandel innenfor Helsedirektoratets tilskuddsordning for særlig ressurskrevende tjenester. Beregning av kommunale egenandeler i Helsedirektoratets ordning ble endret fra og med 2025, og skjønnstildelingen hensyntar denne omleggingen. Skjønnstildelingen bygger også på innrapportering fra kommuner som har høye utgifter til tjenester for

brukere som på grunn av alder ikke lengre omfattes av toppfinansieringsordningen (avgrenset til brukere 68 og 69 år). Se vår tilskuddskalender for mer informasjon.

Det har vært et ønske fra kommunene å redusere tidsspennet mellom de regnskapsførte utgiftene skjønnsfordelingen tar utgangspunkt i, og året skjønnsmidlene tildeles. Fra 2027 vil tildeling skje fullt ut gjennom tilbakeholdte midler på høsten, det vil si at de ikke lengre blir forhåndsfordelt (grønt hefte - Statsbudsjettet).

- **Minoritetsspråklig opplæring**

Kommuner som har høye utgifter knyttet til minoritetsspråklig opplæring på mange ulike språk blir vurdert for tildeling av skjønnsmidler. Kompleksiteten ved å ha mange språk i grunnskolen fanges ikke opp av inntektssystemet. Vi tar utgangspunkt i statistikk over enkeltvedtak for antall ikke-vesteuropeiske språk fra grunnskolens informasjonssystem (GSI). Beregningen tar også hensyn til sentralitetsindeksen.

- **Flerårig befolkningsnedgang**

Flere områder og kommuner i fylket har i perioder utfordringer med befolkningsnedgang. Kommuner med flerårig og særskilt befolkningsnedgang, og som har ekstra utgiftsbehov knyttet til terskelverdier og nedbygging av strukturer/organisasjon, blir vurdert for tildeling av skjønnsmidler.

- **Barnevern**

Med bakgrunn i store forskjeller mellom kommuner, og at barnevernsnøkkelen i inntektssystemet har lav forklaringskraft, vil kommuner med særlig høye utgifter til barnevern bli vurdert for tildeling av skjønnsmidler. Dette skjer gjennom tildeling av tilbakeholdte midler på høsten.

- **Eventuelt andre forhold**

Om det i løpet av året oppstår særskilte forhold som er gjennomgående for flere av kommunene i fylket, kan en eventuell gjenværende rest av de tilbakeholdte skjønnsmidlene fordeles som kompensasjonsskjønn knyttet til disse forholdene.

I vår vurdering av kompensasjon legges det vekt på følgende prinsipper:

- Statistikk benyttes som grunnlag for beregning av kompensasjon der det er hensiktsmessig.
- Kompensasjon gis til kommuner med størst behov. For å underbygge dette, benyttes terskelverdier/innslagspunkt.
- Ved tildeling av skjønnsmidler gjør vi en helhetlig vurdering av kommunens økonomi og behov. Dette betyr blant annet at vi tar hensyn til kommunens inntektsnivå, herunder ekstraordinære inntekter og skatteinntekter, samt kommunens økonomiske stilling. Kommuner med skatteinntekt på over 140 % av landsgjennomsnittet, mottar som hovedregel ikke kompensasjonsskjønn. Det gis heller ikke skjønnsstilskudd for små beløp.
- Kompensasjonsgraden er dynamisk, hensyntatt ramme og historisk nivå.

Kompensasjonsskjønn knyttet til særskilte forhold for kommunene i Trøndelag samlet, tildeles som hovedregel uten søknad.

3.2 Særskilte forhold i enkeltkommuner

Denne delen av kompensasjonsskjønnet skal ivareta den økonomiske siden av særskilte og utgiftskrevende forhold av betydning som den enkelte kommune ikke kan påvirke, og som ikke blir godt nok ivaretatt i inntektssystemet og andre tilskuddsordninger. Dette kan både være forhold av midlertidig eller mer langvarig karakter.

Kompensasjonsskjønn knyttet til slike forhold vurderes og tildeles som hovedregel etter søknad. En tildeling knyttet til forhold av mer permanent karakter, kan legges inn som en flerårig tildeling når dette er hensiktsmessig, og uten at det er behov for å søke det enkelte år.

Av tildelinger av mer langvarig karakter omfatter dette kompensasjon knyttet til særskilt brannberedskap i Røros kommune, særskilte oppgaver knyttet til naturvernområde i Frosta kommune samt særskilte utgiftsbehov for forvaltningskommuner for sørsamisk språk.

For nye søknader om kompensasjonsskjønn knyttet til særskilte forhold i enkeltkommuner stilles det krav om at:

- Søknaden utformes på eget skjema, se vår [tilskuddskalender](#)
- Søknaden kvalitetssikres og sendes inn av kommunedirektør
- Søknadsbeløpet er av vesentlig karakter
- Forholdet/tiltaket må ha kommunal egenfinansiering

Kompensasjonsskjønn knyttet særskilte forhold i enkeltkommuner, tildeles i hovedsak etter søknad. Søknad sendes elektronisk til sftlpost@statsforvalteren.no. Søknadsfrist er 1. september. Søknadsskjema finnes på vår [tilskuddskalender](#).

3.3 Uforutsette og ekstraordinære utfordringer eller hendelser

KDD gir i sine retningslinjer for skjønntildelingen følgende føring:

«For å kunne ivareta kommuner som får uforutsette og ekstraordinære økonomiske utfordringer i løpet av året, inkludert naturskade, skal statsforvalteren som et minimum holde igjen 10 prosent av basisrammen til fordeling gjennom budsjettåret.»

Utfordringen må være av en viss karakter og/eller størrelse. Statsforvalteren i Trøndelag stiller derfor som krav at:

- den ekstraordinære utfordringen/hendelsen må utgjøre minimum 1,3 millioner kroner
- og utgjøre mer enn 250 kroner per innbygger

I vår vurdering og prioritering av ulike søknader vil vi legge vekt på omfang og konsekvens av den uforutsette og ekstraordinære utfordringen, samt utfordringens størrelse målt opp mot kommunens totale økonomi. Kommunens økonomiske status kan også tillegges vekt.

Ved uforutsette og ekstraordinære utfordringer knyttet til kommunens tjenestetilbud, vil en gjennomsnittlig enhetskostnad per mottaker bli trukket fra beregningsgrunnlaget.

Vi har som praksis å dekke halvparten av kommunens ekstraordinære utgifter når det innvilges skjønnskudd, men også her vil vi ta hensyn til kommunens økonomiske stilling og økonomiske bæreevne.

Ved større hendelser oversender Statsforvalteren søknaden til KDD. Tildeling av departementets tilbakeholdte skjønnsmidler forutsetter at totale utgifter til kommunen overstiger 350 kroner per innbygger. Kommuner som har samlede utgifter over 350 kroner per innbygger, kan få en kompensasjon som dekker halvparten av de medgåtte utgiftene. Om utgiftene overstiger 700 kroner per innbygger, kan kommunen få dekket alle utgifter utover 350 kroner per innbygger.

Tilbakeholdte skjønnsmidler fra departementet skal fortrinnsvis kompensere for naturskader. Vi viser til kapittel 4 i KDDs retningslinjer for skjønnsdeling.

Søknader om kompensasjon for ekstraordinære kostnader fra departementets tilbakeholdte skjønnsmidler skal tilfredsstillende følgende kriterier:

- Søknaden skal inneholde en kort beskrivelse av hendelsen som har påført kommunen kostnader. Videre må det redegjøres for de påløpte og estimerte kostnadene, og eventuelle skader på kommunal infrastruktur.
- Alle utgifter, påløpte og estimerte, skal oppgis uten merverdiavgift. Alle søknader må derfor bekrefte at søknadsbeløpet er uten merverdiavgift.
- Utgiftene skal være ekstraordinære utgifter og ikke utgifter til normalt vedlikehold, drift eller til forebyggende tiltak.

I tilfeller hvor det søkes om kompensasjon for utgifter til reparasjon/gjenoppbygging av kommunal infrastruktur etter naturskade, gjelder i tillegg følgende kriterier:

- Det skal fremgå av søknaden at den kun gjelder infrastruktur i kommunalt eie. Dersom det er uklare eierforhold, skal søknaden holdes tilbake til eierforholdene er avklart.
- Søknaden skal bekrefte at tiltak det søkes om skjønnsmidler til, gjelder infrastruktur som ikke kan forsikres.
- Søknaden må bekrefte at all gjenoppbygging og alle reparasjoner det søkes om tilbakeholdte skjønnsmidler til, gjelder tilbakeføring til opprinnelig standard. Dersom det er påkrevd med standardheving må søknaden omtale dette.

I tilfeller hvor søknaden gjelder tiltak som ennå ikke er gjennomført, må søknaden indikere et omtrentlig tidspunkt for når tiltakene skal gjennomføres, og når sluttrapportering mest sannsynlig vil være klar. Det er to mulige rapporteringsdatoer til departementet, 15. mars eller 15. oktober, hvert år.

Kompensasjonsskjønn knyttet uforutsette og ekstraordinære utfordringer eller hendelser, tildeles etter søknad som sendes til sftlpost@statsforvalteren.no. Søknadsfrist er 1. september. Søknadsskjema finnes på vår [tilskuddskalender](#).

Ved større hendelser, ber vi kommunen ta kontakt med Statsforvalteren før en eventuell søknad sendes.

4. Prosjektskjønnsmidler – fornying og innovasjon

KDD gir i sine retningslinjer for skjønnsfordelingen føringer på at en del av skjønnsrammen bør tildeles fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene:

«Formålet med prosjektmidlene er å gi kommunene støtte til å prøve ut nye løsninger i sin virksomhet. Midlene skal stimulere kommunene til å kunne jobbe med utvikling og innovasjon. Prosjektene formål må være å styrke kommunen i rollene som tjenesteprodusent, myndighetsorgan, lokaldemokratisk arena eller som samfunnsutvikler, slik at oppgavene løses bedre. Prosjektene kan omfatte alle tjenesteområdene i kommunen, og prosjekter med overføringsverdi til andre kommuner bør prioriteres. Overføringsverdi kan være til sektoren, nabokommuner eller kommuner med sammenlignbare utfordringer.

Prosjektet må etableres som et kommunalt prosjekt, i regi av kommunen, men med mulighet for samarbeid med andre kommuner og/eller eventuelle eksterne aktører. Det kan også gis støtte til prosjekter med formål om å opprette nye og innovative former for interkommunale samarbeid, herunder prosjekter som over tid vil bidra til en mer bærekraftig oppgaveløsning. Støtte kan for eksempel gis med formål om å oppnå mer helhetlige og langsiktige interkommunale samarbeid som er mindre fragmentert.»

4.1 Fellesløft – prioriterte områder for prosjektskjønn

I dialog med kommunene gjennom KS kommunedirektørutvalg, fylkeskommunen og øvrig regional stat, kartlegges det årlig hvilke områder/forhold som oppleves som særlig krevende for kommunene i fylket samlet sett, og som bør vurderes/prioriteres for kompensasjonsskjønn eller prosjektskjønn. Med bakgrunn i kunnskap om fylket og tilgjengelig ramme, gjør Statsforvalteren en vurdering av hvilke områder/forhold som skal prioriteres og på hvilken måte. I denne dialogen drøftes også muligheten for konkretisering av tiltak og muligheten for en samlet virkemiddelbruk. Innspill til hvilke områder som vurderes som særlig krevende for kommunene i fylket, kan også sendes direkte til oss på sftlpost@statsforvalteren.no

De områdene hvor utfordringene kan møtes ved å stimulere til fornying og innovasjon gjennom tildeling av prosjektskjønn, blir definert som **fellesløft**.

Søknader innenfor områdene for fellesløft, det være seg fra enkeltkommuner, kommunegrupper eller søknader som gjelder alle kommunene i fylket, vurderes som hovedregel etter de samme kriteriene som de øvrige søknadene, men de gis i tillegg en egen prioritet. Fellesløftene/satsingsområdene for 2026/2027 er:

- **Bærekraftige tjenester og forvaltning**

Fellesløftet for **bærekraftige tjenester og forvaltning** tar utgangspunkt i et sammensatt utfordringsbilde som krever helhetlige og mer effektive løsninger på tvers av fag, sektorer og samarbeidspartnere. Statsforvalteren oppfordrer til prosjekter som styrker kommunens evne til fornying, særlig for å møte demografiske endringer og begrenset kapasitet og kompetanse, gjerne gjennom utprøving og eksperimentering. Vi ønsker særlig søknader fra grupper av kommuner som igangsetter tverrsektorielle prosjekter, og prosjekter som understøtter samarbeid for å styrke kapasitet og kompetanse.

Her følger noen stikkord om hva prosjektene kan omhandle (listen er ikke uttømmende):

- Mer helhetlig planlegging på tvers av ulike sektorer og på tvers av kommuner, f.eks. gjennom felles samfunnsplanlegging, langsiktig økonomiplanlegging og felles plankontor.
  - Det kan gis støtte til etablering og videreutvikling av interkommunalt samarbeid som bidrar til mer bærekraftig og innovativ oppgaveløsning. Prosjekter som bygger videre på eksisterende samarbeid og regionale strukturer prioriteres. Det legges vekt på konkrete, gjennomførbare tiltak med tydelig overføringsverdi. Det gis ikke støtte til rene utredninger eller kartlegginger uten en klar kobling til implementering og praktisk utprøving av tiltak.
  - Det kan også utvikles felles digital infrastruktur hvor tjenesten/forvaltningen driftes og utvikles interkommunalt uten at arbeidsplassene sentraliseres.
  - Bedre og mer effektiv bruk av arbeidskraftsressurser for å møte framtidige behov, herunder rekruttering, kompetansebehov, endringskompetanse og profesjonsgrenser.
  - Fornyingsarbeidet kan også omfatte miljø og klima.
  - Kommunenes samarbeidsarena for forskning, KSF, er under etablering i hele landet, og skal bidra til kunnskapsbaserte beslutninger og tjenesteutvikling for mer bærekraftige kommunale helse- og omsorgstjenester. Trondheim kommune er vertskommune med koordinator for KSF Midt. For å komme i gang med en regional klyngestruktur i Trøndelag, åpner vi opp for søknader om prosjektskjønn for å etablere klynger med en motorkommune som pådriver i arbeidet. For mer informasjon og kontaktinformasjon om KSF, se [Kommunenes samarbeidsarena for forskning - KS](#)
- **Samarbeid om samfunnssikkerhet og beredskap**

I 2025/2026 ble det igangsatt og avholdt regionvise samlinger om beredskap, parallelt med at det i 2026 ble tildelt midler til styrket samarbeid. Fem regioner har fått skjønnsmidler til økt samarbeid slik at kommunene/regionene blir mer robuste mot kriser, naturhendelser, digitale trusler og sikkerhetspolitiske utfordringer, samt for å øke grunnberedskapen. Siden flere regioner nylig har startet opp sitt arbeid, gis det en utvidet frist for å søke om skjønnsmidler for 2027 (ordinær søknadsfrist er 20. juni 2026, mens søknader om samfunnssikkerhet og beredskap har frist 1. september 2026).
  - **Forebygge ungt utenforskap**

Fellesløft Trøndelag – Ungt utenforskap» oppsummerte i 2025 sitt arbeid basert på et treårig prosjekt som har handlet om å redusere og forebygge ungt utenforskap. Prosjektgruppa har også gitt anbefalinger til videre arbeid, se gjerne [Fellesløft Trøndelag – Ungt utenforskap - Hjem](#). Det pågår flere prosjekter i kommunene med dette som overordnet tema. Vi oppfordrer fortsatt til søknader fra kommuner og grupper av kommuner knyttet til fornyingsarbeid for å redusere og forebygge ungt utenforskap.

- **Innovasjon gjennom digitalisering**

Trøndelag fylkeskommune skal fra og med 2026 koordinere arbeidet til Digi Trøndelag, og skjønnsmidler kan i en periode brukes til frikjøp av ressurser for å koordinere nettverkets arbeid. Vi oppfordrer også til søknader fra kommuner innen digitalisering, og det vil da være en forutsetning at erfaringer fra prosjektarbeid/fornyingsarbeid deles gjennom Digi Trøndelag og ses i sammenheng med nettverkets arbeid og satsinger.

- **Kompetanseløft gjennom nettverk**

Det er over flere år tildelt skjønnsmidler til enkelte faste fagnettverk, herunder innen fagområdene oppvekst, klima og miljø, plan, økonomi samt forskning og innovasjon. Det settes av midler til kompetansenettverk også for 2026 og 2027, men vurdering av behov og beløp til hvert enkelt nettverk vurderes på høsten det enkelt år. Her vil Statsforvalteren ha dialog med nettverkene det gjelder.

4.2 Krav til tildeling av prosjektskjønnsmidler

Vi setter følgende krav og rammer til søknader:

- Prosjektmidlene kan kun benyttes til innovasjons- og utviklingsprosjekter. Det skal ikke gis støtte til vanlig drift og ordinær gjennomgang av kommunal organisering.
- Det er kun kommuner som kan søke om midler og stå som ansvarlig for prosjektet. Men kommunene kan gjerne samarbeide med eksterne aktører, som for eksempel som for eksempel lokale lag- og foreninger, interesseorganisasjoner, sosiale entreprenører, private selskaper eller statsforvalterembetene.
- Det må kunne vise til en gjennomtenkt og realistisk prosjektplan. Kommunen må beskrive sine utfordringer godt, og kunne vise til klare målsetninger for hva de ønsker å oppnå med prosjektet. Så langt det er mulig, skal kommunen beskrive aktuelle virkemidler eller løsninger som skal testes ut i prosjektet.
- Det kan ikke gis støtte til rene næringsutviklingsprosjekter, da dette vil kunne overlape med fylkeskommunens virkemidler og skape uklarhet om ansvarsfordelingen mellom Statsforvalteren og fylkeskommunen
- Søknader som må behandles etter forsøksloven, vil bli videresendt til departementet
- Det tildeles ikke midler til svært små prosjekter med søknadsbeløp på under 200 000 kr (i helårsvirkning).
- Prosjektplanen bør inneholde et prosjektbudsjett, herunder hvordan prosjektet er planlagt finansiert, dvs. fordelingen mellom skjønnsstilskudd, eventuelle andre tilskudd og kommunal egenfinansiering.
- Prosjektet må være tidsavgrenset. Mange prosjekter er ettårige, men for prosjekter som pågår over flere år, må det søkes om midler det enkelte år. Som hovedregel gis det ikke støtte ut over tre år til samme prosjekt.
- Som hovedregel kan skjønnsmidler dekke opp til halvparten av utgiftene, og det forutsettes at kommunene bidrar med egenandel (egenfinansiering/egeninnsats). I selve søknadsskjemaet skal søknadssum og annen finansiering fylles ut (kryss av for annen finansiering og fyll inn beløp for kommunal egenfinansiering og ev. tilskudd gjennom andre ordninger). Det er anledning til å legge gjennomsnittlige årslønnsutgifter eller timepriser til grunn, for eksempel i beregningen av kommunal egeninnsats.

- Siden vi har en begrenset ramme, er det ikke hensiktsmessig med svært mange søknader fra den enkelte kommune. Hver kommune kan søke om midler til fornyings- og innovasjonsprosjekter innenfor en gitt ramme beregnet ut fra kommunens innbyggertall:
  - Mindre enn 5 000 innbyggere: 2 søknader
  - 5 000-15 000 innbyggere: 3 søknader
  - Over 15 000 innbyggere: 4 søknader
  - Trondheim kommune: 10 søknader

Søknader fra kommunegrupper (inkl. søknader på vegne av alle kommunene i fylket) er unntatt fra denne rammen. Kommunen kan sette prioritet 0 på søknader hvor flere kommuner står bak.

4.3 Vurdering av søknader

Søknader mottatt innen søknadsfristen og som oppfyller rammer og krav gjengitt i punktene over, vurderes etter følgende kriterier:

- Innovasjonsverdi
- Relevans og nytteverdi, herunder hvordan fornyingsarbeidet skal bidra til en endring i kommunens drift etter at prosjektet er avsluttet.
- Prosjektkvalitet
- Overføringsverdi til andre kommuner

I tillegg vurderes og vektlegges følgende forhold:

- Fellesløft: Søknader som faller inn under de prioriterte områdene for prosjektskjønn, såkalte fellesløft, vurderes etter de samme vurderingskriteriene som skissert ovenfor, men kan i tillegg gis en ekstra prioritet.
- Prosjekter som understøtter samarbeid for å styrke kapasitet og kompetanse vil bli prioritert. Dette gjelder særlig samarbeid i faste strukturer der sårbarheten er størst.
- Kommunevis fordeling av prosjektskjønn, både enkeltår og over tid, kan tillegges vekt.

4.4 Innsending av søknad og søknadsfrist

Søknader om skjønnskudd til fornyings- og innovasjonsprosjekter registreres i *Prosjektskjønnsdatabasen* på <https://prosjektskjonn.statsforvalteren.no/>.

Informasjon om skjønnsmidlene og kunngjøring av søknadsperioder vil bli lagt ut på vår nettside på www.statsforvalteren.no/Trondelag under tema *Kommuneøkonomi* og i vår *Tilskuddskalender*. På nettsiden vil du bl.a. finne lenke til *Prosjektskjønnsdatabasen*, veileder for hvordan kommunen legger inn sine søknader og rapporter, samt oversikt over tidligere tildelinger.

Den som skal være saksbehandler for kommunens søknader må registrere seg som bruker/søker i databasen. Brukeren vil på vegne av kommunen kunne opprette og sende inn søknader, og følge opp prosjekter som har fått tildelt midler ved å rapportere tilbake.

For å registrere kommunens saksbehandler som bruker i databasen, gå til: <https://prosjektskjonn.statsforvalteren.no/>.

Søknadsfristen for tilskudd knyttet til fornyings- og innovasjonsprosjekter for 2027 er 22. juni 2026. For prosjekter som handler om samarbeid om beredskap, er fristen utvidet til 1. september 2026.

4.5 Dokumentasjon og rapportering

For å sikre overføringsverdi mellom kommunene og en bevisst pengebruk, skal resultatene av prosjektene dokumenteres, og Statsforvalteren skal gjøre en skriftlig vurdering av prosjektene og hvilken overføringsverdi de har til andre kommuner. En oversikt over prosjekter som har fått tildelt midler, inkl. prosjektomtaler og rapporter, finnes her (hele landet): <https://prosjektskjonn.statsforvalteren.no/offentlig>.

For flerårige prosjekter og prosjekter som ikke er ferdigstilt innen rapporteringsfristen skal det årlig gis en enkel underveisrapportering, hvor man i korte trekk rapporterer hvordan det har gått med prosjektet så langt. For endelig rapportering bes det om tilbakemelding om måloppnåelse, hvordan prosjektet skal følges opp i den ordinære driften, gevinstrealisering og nyttige erfaringer fra prosjektet.

Dersom prosjektet ikke gjennomføres som planlagt

Dersom prosjektet ikke har blitt gjennomført som planlagt, og kommunen dermed heller ikke har brukt tildelte skjønnsmidler i tråd med søknad, skal det rapporteres om dette. Det er viktig at kommunen gir tilbakemelding så raskt som mulig dersom det oppstår vesentlige forsinkelser i prosjektarbeidet, prosjektet ikke gjennomføres, eller det er behov for å gjøre vesentlige endringer i prosjektet. Prosjektet må gi tilbakemelding dersom prosjektet ikke har startet opp innen 1. september det første prosjektåret.

Spørsmål om overføring av midler mellom regnskapsår, for eksempel som en følge forsinkelser i prosjektet, kan sendes via prosjektskjønnsdatabasen. Så lenge det er en plan om at prosjektet skal fullføres, vil Statsforvalteren som regel åpne opp for at midler kan flyttes til neste regnskapsår.

Når det gjelder ubrukte midler, enten det skyldes at kommunen har brukt et lavere beløp enn tildelt, eller at prosjektet ikke blir gjennomført, må som hovedregel betales tilbake.

Statsforvalteren skal videreformidle resultatene fra prosjektene til andre kommuner og stimulere til læring og erfaringsutveksling mellom kommunene og på tvers av statsforvalterembetene, eksempelvis gjennom å bidra til at det finnes gode læringsarenaer. Skjønnsmidler kan benyttes til å evaluere prosjekter kommunene har gjennomført, for eksempel som grunnlag for erfaringsdeling.

Rapporteringsfristen for prosjekter som fikk tildelt midler for 2025 er 1. juni 2026, mens rapporteringsfristen for prosjekter som fikk tildelt midler for 2026 er 1. juni 2027. For prosjekter som har fått midler for 2026, må det gis tilbakemelding dersom prosjektet ikke har startet opp innen 1. september 2026.

5. Kommuner i økonomisk ubalanse

Statsforvalteren kan bruke skjønnsmidler for å gi ROBEK-kommuner og andre kommuner i økonomisk ubalanse for å understøtte omstilling. Det kan tildeles en generell støtte til omstillingsarbeid, for eksempel kan det gis støtte til omstillingskoordinator, kunnskaps- og analysearbeid og/eller deltakelse i nettverk, for eksempel dekkes deltakelse i nettverk for bærekraftig kommuneøkonomi i regi av KS.

Statsforvalteren vurderer gjennom verktøyet «Kommunebilde» hvilke kommuner i fylket som defineres å være i økonomisk ubalanse, ut fra sentrale økonomiske nøkkeltall i KOSTRA, kommunens egne plandokumenter og regnskap med tilhørende beretninger.

Skjønnsmidler som gis til kommuner i ROBEK og andre kommuner i økonomisk ubalanse, skal alltid knyttes opp til en tiltaksplan for å komme i økonomisk balanse. Kommunen kan velge å la tiltaksplanen inngå i økonomiplanen og årsbudsjettet eller utarbeide en tiltaksplan, hvor tiltakene skal innarbeides i økonomiplanen og årsbudsjettet ved påfølgende rullering og budsjettbehandling. I planen skal kommunen spesifisere konkrete tiltak for å gjenopprette økonomisk balanse. Av dette følger det at kommuner som ikke iverksetter tiltak for å gjenopprette økonomisk balanse, ikke kan tildeles skjønnsmidler.

Statsforvalteren skal holde tilbake midler dersom planen ikke blir fulgt, eventuelt utbetale deler av skjønnsmidlene, dersom kommunen kun oppfyller deler av den vedtatte planen. Statsforvalteren skal legge til grunn at det er opp til det enkelte kommunestyre å fastsette hvilke tiltak som skal iverksettes for å oppnå økonomisk balanse.

Søknad om støtte til omstillingsarbeid sendes elektronisk til sftlpost@statsforvalteren.no. Søknadsfrist er 1. september.

Det er også mulig å søke om prosjektskjønn i forbindelse med økonomisk omstillingsarbeid dersom arbeidet i stor grad kan karakteriseres som fornying og innovasjon. For eksempel dersom kommunen skal prøve ut nye løsninger, og at dette arbeidet har stor overføringsverdi til andre kommuner, se kapittel 4.

6. Tildeling og utbetaling

Kommunene informeres om tildeling av skjønnsmidlene på følgende måte:

Kompensasjonsskjønn

- Særskilte forhold for kommunene samlet – så langt som mulig ved fremleggelsen av statsbudsjettet året før tildelingsåret
- Særskilte forhold i enkeltkommuner – ved fremleggelsen av statsbudsjettet i tildelingsåret.
- Uforutsette og ekstraordinære hendelser – ved fremleggelsen av statsbudsjettet i tildelingsåret.

Prosjektskjønn

- Så langt som mulig ved fremleggelsen av statsbudsjettet året før tildelingsåret.

Det sendes kopi av vårt brev til KDD med anmodning om utbetaling av tilbakeholdte midler, dvs. alle tildelinger etter framleggelsen av statsbudsjettet året før tildelingsåret. Ved behov informeres det om enkelttildelinger i egne tildelingsbrev. Informasjon om tildeling av skjønnsstilskudd legges ut på embetets nettsider. Kommunene kan få mer utfyllende begrunnelse for skjønntildelingen ved å ta direkte kontakt med saksbehandler.

Tildelte skjønnsmidler utbetales sammen med kommunens øvrige rammetilskudd. Midler tildelt ved framleggelsen av statsbudsjettet året før tildelingsåret (jf. Grønt hefte) deles opp i 10 like terminbeløp og utbetales sammen med de øvrige delene av rammetilskuddet over 10 terminer i tildelingsåret. Prosjektskjønn, og midler tildelt etter framleggelsen av statsbudsjettet utbetales samlet med terminutbetalingen i november i tildelingsåret. Informasjon om [utbetaling av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner](#), inkl. terminbeløp, finnes på KDD sine hjemmesider.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer

